

JY-001-001531

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

October – 2019

Sanskrit : Paper-13

(Arthshastra Tatha Dharmshastra)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001531

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी कोष्ठपक्ष चार श्लोक भाषांतर करी समझवो : १४

1 Explain with translation any **four** of the following verses : 14

- (१) गुरुणानुमतः स्नात्वा समावृतो यथाविधि ।
उद्धहेत द्विजो भार्या सवर्णा लक्षणान्विताम् ॥
- (२) इच्छयाऽन्योन्यसंयोगः कन्यायाश्च वरस्य च ।
गान्धर्वः स तु विज्ञेयो मैथुन्यः कामसंभवः ॥
- (३) यासां नाददते शुल्कं ज्ञातयो न स विक्रयः ।
अर्हणं तत्कुमारीणामानृशंस्यं च केवलम् ॥
- (४) जामयो यानि गेहानि शपन्त्यप्रतिपूजिताः ।
तानि कृत्याहतानीव विनश्यन्ति समन्ततः ॥
- (५) देवतातिथिभृत्यानां पितृणामात्मनश्च यः ।
न निर्वपति पञ्चानामुच्छ्वसन्न स जीवति ॥
- (६) तृणानि भूमिरुदकं वाक् चतुर्थी च सूनुता ।
एतान्यपि सतां गेहे नोच्छिद्यन्ते कदाचन ॥
- (७) अघं स केवलं भुङ्क्ते यः पचत्यात्मकारणात् ।
यज्ञशिष्टाशनं ह्येतत्सतामन्नं विधीयते ॥
- (८) मातामहं मातुलं च स्वस्रीयं श्वशुरं गुरुम् ।
दौहित्रं विट्पतिं बन्धुमृत्विग्याज्यौ च भोजयेत् ॥

- ૨ વસિષ્ઠસ્મૃતિ અને પરાશરસ્મૃતિનો પરિચય આપો. ૧૪
- 2 Explain the 'વસિષ્ઠસ્મૃતિ' and 'પરાશરસ્મૃતિ'. 14

અથવા/OR

- ૨ ધર્મશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વર્ણવો. ૧૪
- 2 Explain the origin and development of 'ધર્મશાસ્ત્ર'. 14

- ૩ શ્રુતિ તથા સ્મૃતિનો અર્થ આપી નારદસ્મૃતિનો પરિચય આપો. ૧૪
- 3 Give the meaning of શ્રુતિ and સ્મૃતિ and explain the નારદસ્મૃતિ. 14

અથવા/OR

- ૩ 'મનુસ્મૃતિ'ના તૃતીય અધ્યાયનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluation of (third) 3rd canto of 'મનુસ્મૃતિ'. 14

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પર નોંધ લખો : ૧૪
- 4 Write notes on any **four** of the following : 14

- (૧) ત્રૈવેદિકમ્ વ્રતમ્ ।
- (૨) પુત્રિકાધર્મશઙ્કયા ।
- (૩) મધુપર્કઃ ।
- (૪) સ્ત્રીધનનિ ।
- (૫) શિલોઞ્ચવૃત્તિ ।
- (૬) કુશીલવઃ ।
- (૭) કુણ્ડગોલકૌ ।
- (૮) પરિવેત્તા – પરિવિત્તિઃ ।

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) અષ્ટવિવાહાઃ ।
- (૨) નારીગૌરવમ્ ।
- (૩) પંચમહાયજ્ઞાઃ ।
- (૪) અતિથિસત્કારઃ ।